

KARTET ER TEGNET AV
↓

JOHANNES
VAN KEULEN
1690

Handel og kartlegging

Det var nederlenderne som kartla Norge – eller nærmere bestemt norskekysten. Langs kysten ligger stedsnavnene tett, mens det er lite eller ingen informasjon om innlandet. Nederlenderne var dyktige handelsfolk og opptatt av gode stoppesteder og utskipningshavner. Her fylte de skipene med pels, tørrfisk, jaktfalker og tømmer.

Tømmer var spesielt viktig for nederlenderne. Selv hadde de lite egnet skog, og de trengte tømmer til skipsbygging og som fundament for hus. Slottet i Amsterdam, som opprinnelig var byens rådhus, står på 13 659 norske tømmerstokker.

KARTET ER TEGNET AV
↓

HENRICUS
HONDIUS
1636

Svalbards naturressurser

Willem Barents oppdaget Svalbard i 1596. Her fantes store mengder sel, hval og hvalross, og i 1612 startet den systematiske hvalfangsten. Som illustrasjonen på kartet viser, foregikk oljekokingen ved hvalstasjonene på Svalbard under åpen himmel.

KARTET ER TEGNET AV
↓

WILLEM
BLAEU
1635

Verdenskart med turistattraksjoner

Gamle kart byr ikke bare på typisk kartinformasjon, ofte inneholder de også vakre illustrasjoner. Allegoriske illustrasjoner av månen og de kjente planetene er vist øverst. Til venstre sees de fire elementene og til høyre de fire årstidene. Nederst vises verdens syv underverker, som var turistattraksjoner allerede i antikken.

Fra venstre: Babylons hengende hager, Kolossen på Rhodos, pyramidene i Egypt, Mausoleet i Halikarnassos, Artemis-tempelet i Efesos, Zevsstatuen i Olympia og Fyrtårnet på Faros ved Alexandria.

KARTET ER TEGNET AV
↓

NICOLAUS
GERMANUS
1482

Norge for første gang

I 1482 ble Norge for aller første gang vist på et trykt kart. Norge er spissen som peker vestover midt på kartet. Norge er her utstyrt med fjorder, brunfargede fjell og øyer. Blant de norske stedsnavnene finner vi Oslo, Stavanger, Bergen, Nidaros og Trondenes.

Nøyaktig vitenskap og gamle røverhistorier

Gamle kart inneholder langt mer enn opplysninger om målestokk, høyde over havet, topografi og

avstand. I kartene gjemmer det seg historier om handel og krig, og fantasifulle forestillinger om fremmede vesener og grusomme sjømonstre. Kartene er gjenfortellinger av målinger og observasjoner gjort av oppdagere, handelsmenn, sjøfolk og eventyrere. De er født av nøyaktig vitenskap og gamle røverhistorier. Ofte viser de områder som er ukjente for kartmakeren selv. Du kan se flere gamle kart på nb.no.